

Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej - z upoważnienia ministra -

na interpelację nr 7292

w sprawie sprawowania opieki nad dziećmi w okresach ferii i wakacji letnich

Szanowna Pani Marszałek! Odpowiadając na interpelację pana posła Johna Abrahama Godsona (nr SPS-023-7292/12) w sprawie możliwości zorganizowania w okresie ferii zimowych i letnich pracy szkół w taki sposób, aby mogły dzieciom zapewnić opiekę, uprzejmie informuję.

Zadania statutowe szkoły wynikające z obowiązków nałożonych na szkołę przez system oświaty nie obejmują kwestii organizowania przez szkołę opieki nad dziećmi w okresie ferii zimowych i letnich. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. Nr 46, poz. 432, z późn. zm.) ferie zimowe w szkołach trwają 2 tygodnie w okresie od połowy stycznia do końca lutego, a ferie letnie rozpoczynają się w najbliższą sobotę po zakończeniu rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych i kończą z dniem 31 sierpnia.

Kwestią, na którą należy zwrócić uwagę w omawianym zagadnieniu, jest czas urlopu wypoczynkowego przysługującego nauczycielowi zatrudnionemu w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie letnie i zimowe. Przepisy art. 64 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) stanowią, że nauczycielowi temu przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania. Nauczyciel może być zobowiązany przez dyrektora do wykonywania w czasie ferii czynności związanych z przeprowadzaniem egzaminów, wykonywaniem prac związanych z zakończeniem roku szkolnego i przygotowaniem nowego roku szkolnego, opracowaniem szkolnego zestawu programów oraz uczestniczeniem w doskonaleniu zawodowym. Czynności te nie mogą łącznie zająć nauczycielowi więcej niż 7 dni. Wymieniony katalog zadań, do wykonania których dyrektor szkoły może zobligować nauczyciela w czasie trwania urlopu, jest zamknięty i nie obejmuje czynności związanych ze sprawowaniem opieki na dziećmi.

Należy podkreślić, że w dniach wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, wynikających z ferii zimowych i letnich, szkoła nie dysponuje odpowiednim zapleczem kadrowym pozwalającym na zapewnienie opieki dzieciom, których rodzice pracują zawodowo. W konsekwencji dyrektor szkoły nie dysponuje środkami finansowymi umożliwiającymi zorganizowanie w czasie ferii zajęć wychowawczo-opiekuńczych.

Z omówionych wyżej regulacji prawnych wynika, że obowiązujące przepisy prawa oświatowego nie dają podstaw do zmiany pracy szkoły w sposób umożliwiający zapewnienie dzieciom opieki podczas ferii.

Nie ulega wątpliwości, że zagadnienie objęcia uczniów opieką podczas ferii wymaga przede wszystkim podjęcia odpowiednich działań przez jednostki samorządu terytorialnego. Wiele samorządów prowadzi działania tego typu. Najpopularniejsze formy wypoczynku, które odbywają się w miejscu zamieszkania dzieci i młodzieży, tzw. małe formy wypoczynku (lato w mieście, półkolonie), niejednokrotnie organizowane są w szkołach we współpracy z dyrektorami szkół i obejmują swoim zasięgiem uczniów nie tylko jednej szkoły. Jednostki

samorządu terytorialnego przekazują środki finansowe na organizację tych form wypoczynku, w związku z tym udział dzieci i młodzieży w organizowanych imprezach powinien być bezpłatny.

Omawiając kwestie finansowania takich przedsięwzięć przez jednostki samorządu terytorialnego, należy zaznaczyć, że o zakresie, sposobie i źródle finansowania zadań oświatowych przesądzają przepisy art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), w myśl których środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego - zgodnie z art. 167 ust. 2 Konstytucji RP - są: dochody własne, subwencje ogólne (w tym część oświatowa tej subwencji) oraz dotacje celowe z budżetu państwa.

Analizując przedstawione przez pana posła zagadnienie organizowania przez szkołę w okresie ferii opieki dla dzieci, których rodzice pracują zawodowo, należy zauważyć, że organizacja i dostępność dla dzieci i młodzieży różnych form wypoczynku w miejscu zamieszkania w dużej mierze zależą także od aktywności społeczności lokalnej, zgłaszającej swoje oczekiwania do organu prowadzącego szkołę lub dyrektora szkoły. Pragnę podkreślić, że kompetencje rady rodziców, określone w ustawie o systemie oświaty, stwarzają rodzicom uczniów możliwość zgłaszania tym organom potrzeb dotyczących omawianego zagadnienia. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o systemie oświaty rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły, a także do organu prowadzącego z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły, w tym także zapewniania uczniom opieki w czasie ferii zimowych i letnich.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu

Joanna Berdzik

Warszawa, dnia 9 sierpnia 2012 r.